

REZOLUȚIE
a Forumului Tinerilor Profesioniști din sectorul Justiției

9 aprilie, 2019

Pornind de imperativul justiției independente ca factor pentru dezvoltare socială și economică, garant al statului de drept,

Statuând asupra necesității consolidării cadrului de politici și documente strategice pentru sectorul justiției,

Pornind de la faptul că elaborarea și adoptarea acestora este crucială pentru cultivarea valorilor conviețuirii sociale și a dezvoltării sustenabile a societății,

Reieșind din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, CM/Rec(2010)12 din 17 noiembrie 2010, cu privire la judecători: independență, eficiență și responsabilitate; CM/Rec (86)12 cu privire la măsurile de prevenire și reducere a volumului de muncă în instanțe; CM/Rec(2003)14 cu privire la interoperabilitatea sistemelor informaționale din sectorul justiției; Opinia OSCE nr. JUD -MOL/252/2014 cu privire la legea Republicii Moldova privind selectarea, evaluarea performanței și cariera judecătorilor, din 13 iunie 2014; Cadrul de Asistență ONU pentru Dezvoltare în Republica Moldova 2018-2022; Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, ratificat la data de 2 iulie 2014;

Pornind de la documentele strategice anterior vizate, precum și Strategia de Reformare a Sectorului Justiției 2011- 2016, și Mica Reformă a Justiției, precum și planurile instituționale de dezvoltare, înțelegând necesitatea creării unui mediu de politici favorabile pentru consolidarea sectorului justiției și asigurarea realizării independente a acesteia în Republica Moldova,

În spiritul obiectivelor strategice din proiectul strategiei de dezvoltare a sectorului justiției pentru anii 2019-2022, este demn de subliniat că problemele critice și vulnerabilitățile sectorului justiției asupra cărora am decis să lucrăm, derivă din evaluarea aspectelor critice din perioada 2011 - 2019, aspecte fundamentate de rapoartele de evaluare alternativă ale societății civile și altor actori. Respectiv, recomandările dezvoltate în cadrul Forumului sunt concentrate pe asigurarea coerenței și continuității reformelor din sectorul justiției, pe modernizarea în continuare a sectorului, sporirea eficienței, calității și accesului la sistemul judiciar, precum și se orientează spre noile tendințe moderne abordate în domeniul justiției de mai multe structuri europene,

Ori, așa cum tinerii profesioniști s-au focusat în cadrul lucrărilor Forumului Tinerilor Profesioniști din sectorul Justiției pe următoarele domenii din sectorul justiției:

1. Consolidarea instituțională a sectorului justiției;
2. Soluționarea extrajudiciară a litigiilor;
3. Sisteme digitale de realizare a justiției;
4. Accederea în profesiile juridice,

Reieșind din realitățile obiective pe care le reprezentăm, **declaram:**

1. Susținerea adoptării strategiei de dezvoltare a sectorului justiției pentru anii 2019-2022.

Prin urmare, solicităm instituțiilor relevante – Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, Uniunii Avocaților din Moldova - următoarele:

I. Cu privire la consolidarea instituțională a sectorului justiției, recomandăm:

- a. Desfășurarea programelor obligatorii de formare continuă instituționale (pentru judecători, procuri, avocați);
- b. Crearea unei platforme unice de comunicare interinstituțională;
- c. Specializarea tematicii dosarelor pe portalul instanțelor de fond la nivel național;
- d. Implementarea managementului de resurse umane prin utilizarea metodelor alternative de stimulare;
- e. Elaborarea și implementarea unei proceduri de evaluare profesională continuă a avocaților;
- f. Îmbunătățirea metodologiilor de evaluare profesională a judecătorilor și procurorilor;
- g. Instituirea unui mecanism care ar permite verificarea corespunderii folosirii competențelor legale atribuite prin lege, în realizarea funcției profesionale pentru judecători, procurori și avocați;
- h. Dezvoltarea programului de formare continuă a procurorilor, judecătorilor, avocaților pentru învățarea limbii engleze juridice;
- i. Revizuirea criteriilor de selecție și promovare a judecătorilor pentru a asigura selecția și promovarea celor mai buni candidați.
- j. Dezvoltarea unui sistem de standardizare a volumului de muncă și a performanței judecătorilor (calitative și cantitative), pentru stabilirea unor standarde comune de evaluare și de performanță;

II. Cu privire la soluționarea extrajudiciară a litigiilor, recomandăm:

- a. Informarea populației și nemijlocit a părților implicate în litigii despre instituția medierii, inclusiv prin metode IT;
- b. Asigurarea programelor de stat în formare continuă și specializare a mediatorilor;
- c. Instituirea obligatorie a procedurii de mediere pentru unele categorii de infracțiuni (economice), cu valoarea prejudiciului în proporții mici.
- d. Includerea arbitrajului și medierii ca subiecte obligatorii de studiu la cursurile de licență;
- e. Dezvoltarea unei platforme web de examinare virtuală a litigiilor în arbitraj cu valoarea acțiunii de maximum 20 000 MDL și a cadrului de reglementare a acesteia;
- f. Realizarea campaniilor și activităților active de comunicare și sensibilizare a mediului de afaceri și a populației privind procedura arbitrajului;
- g. Lansarea și desfășurarea anuală a competițiilor naționale de arbitraj și mediere, între facultățile de drept.

III. Cu privire la sistemele digitale de realizare a justiției, susținem:

- a. Dezvoltarea unei aplicații mobile pentru E – dosar;
- b. Crearea unei platforme specializate pentru Mass-Media, pentru elaborarea unui canal activ de comunicare și acces la informație pentru aceasta;
- c. Facilitarea accesului deschis al judecătorilor/procurorilor/ avocaților la baza de date Cadastru, Registrul de Stat (Conturul automatizat de evidență și control al trecerii frontierei de stat a Republicii Moldova);
- d. Acordarea accesului participanților la proces pentru a face cunoștință cu materialele cauzei penale în mod electronic;
- e. Dezvoltarea portalurilor online a instituțiilor din sectorul justiției conform necesităților consumatorilor (justițiabililor) și adaptarea interacțiunii cu acestea într-un mod dinamic și accesibil (cu motor de căutare avansate);
- f. Elaborarea unei baze de date online, cu acces la înregistrările audio a ședințelor de judecată oferită părților implicate în proces;
- g. Elaborarea unui program secvențial de dezvoltare a sectorului justiției în domeniul TIC realist, cu estimări de costuri.

IV. Cu privire la accesarea în profesiile juridice, recomandăm:

- a. Instituirea unui mecanism transparent pentru selectarea și promovarea judecătorilor;
- b. Introducerea probelor obligatorii de cunoaștere a limbii române în faza accederii în profesiile juridice;
- c. Evaluarea necesităților instituționale de resurse umane ale sistemului judecătoresc și al procuraturii, în plan aproximativ de minim 1 an și comunicarea acestora Institutului Național al Justiției;
- d. Realizarea programului de formare inițială practică a audiențelor la funcția de procuror în bază de rulaj;
- e. Dezvoltarea unui program unificat de formare inițială și accedere în justiție a celor trei profesii juridice, în conformitate cu bunele practice recunoscute la nivel internațional;
- f. Completarea și detalierea criteriilor cu privire la reputația ireproșabilă a candidaților pentru accesarea în profesia de avocat;
- g. Stabilirea unui cadru legal coerent, consecvent, previzibil și clar cu privire la componența și caracterul deliberativ a activității Comisiei de Licențiere din cadrul Uniunii Avocaților și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor;
- h. Unificarea mecanismului de accedere în profesie (cu o comisie sectorială pentru toate profesiile juridice), cu includerea comunității academice și a reprezentanților societății civile.

În contextul celor comunicate mai sus, cei 55 de participanți – audienți la funcția de procuror, judecător, avocați stagiași, avocați – adoptă prezenta Rezoluție și mizează pe o bună colaborare dintre instituțiile relevante în vederea dezvoltării și modernizării sectorului justiției în continuare.